

לא מהאוויר ולא מהים: היכולת העקיפה החדשה שתאפשר הישג מול החות'ים

23.09.2026 | יוסי מנשרוף written by

התחזקות החות'ים אינה עוד בעיה תימנית מקומית, אלא איום אזורי המתרחב ללא כוח מרסן של ממש. היעדר המענה האפקטיבי מצד בעלות בריתה של סעודיה להסלמה החות'ית ממחיש זאת היטב. בתוך חודשים ספורים, עבר העימות מתסיסה שבטית וקרבות מקומיים למערכה ישירה מול סעודיה, שכללה תקיפות מתקני אנרגיה, מצור ימי וכיבוש אזורים אסטרטגיים סביב מוח'א, פריס ובאב אל-מנדב, תוך כדי הפגנת יכולת מבצעית משמעותית.

מבחינת ישראל, אם האחיזה החות'ית במרחב תתבסס, איראן תזכה במנוף לחץ נוסף מול סעודיה, ארה"ב ומערך הסחר והאנרגיה העולמי, וזאת בלי שתידרש להפעיל בעצמה כוח צבאי באזור. בכך עלול המשטר בטהרן להחזיק, באמצעות שלוחיו, במנופי לחץ משני עברי חצי האי ערב, על שניים מנתיבי השיט הרגישים בעולם: מצרי הורמוז ובאב אל-מנדב.

ככלל, האינטרס הישראלי הוא לתמוך בגורמים המעוניינים בהחלשת החות'ים. יש היגיון רב בקידום קואליציה אזורית שתכלול את סעודיה, איחוד האמירויות, סומלילנד ושותפים נוספים במרחב הים האדום, ושתפעל באופן מתואם מול האיום החות'י. ואולם בשלב הנוכחי, ועל רקע רמת המתיחות הגבוהה בכמה זירות במקביל, לא בטוח שנכון לישראל לבחור בהתערבות צבאית ישירה. קיימת, עם זאת, דרך פעולה אחרת: להעמיק את הסיוע המודיעיני לסעודיה באמצעות ארה"ב, לחזק את התיאום האזורי ולהיערך כבר עתה לאפשרות של סבב עימות נוסף מול החות'ים בעתיד.

על ישראל לנצל את תקופת ההפוגה הנוכחית במערכה מול החות'ים כדי לבנות יכולות פעולה עקיפות, שישלימו את המערכה האווירית. יכולות כאלה עשויות להוסיף עומק משמעותי לאיום שישראל מציבה בפני החות'ים, ולהרחיב את מנעד התגובה מעבר לפגיעה בתשתיות מהאוויר ומהים.

אותן יכולות יאפשרו פגיעה במוקדי הנהגה, במוקדי ידע ומומחיות צבאיים, במערכי פיקוד ושליטה ובתשתיות אמל"ח צעד שיבהיר לחות'ים כי גם המרחק הגיאוגרפי מתימן אינו מעניק להם חסינות מפני פגיעה ישירה ביכולותיהם ובמערכי ההנהגה שלהם. הם עצמם בונים יכולות פשיטה לעבר ישראל; מכיוון שכך, ולנוכח אחד מלקחי 7 באוקטובר, אסור לחכות שיכולות אלו יבשילו; יש להתייחס לאיומים אלה ברצינות רבה, ולהיערך לסיכולם באופן יזום ומבעוד מועד.

על ישראל לפנות אל מתנגדי החות'ים בתימן, ובכלל זה הצבא של ממשלת תימן הלגיטימית, שבטים שונים וחוגים חברתיים, בהצעה לקיים הכשרות ואימונים.

המטרה שצריכה לעמוד לנגד עיניה של ישראל בסיוע לכוחות האלו הוא ערעור המשילות החות'ית. אולם יש להביא בחשבון כי הצלחתה המיטבית של קואליציה זו תלויה במידה רבה בפיוס של סעודיה ואיחוד אמירויות, בתור השחקניות הדומיננטיות ביותר בזירה ² פיוס שכרגע לא נראה באופק.

לנוכח החולשה שמציגה ריאד וסירובה העקבי להתקרב לירושלים גם בשעתה הקשה, נראה שלא מדובר בשעת כושר מדינית-ביטחונית עבורנו. לאחרונה דווח בתקשורת האמריקנית כי ישראל מעבירה לסעודיה סיוע מודיעיני במסגרת שיתוף פעולה אזורי שמובילה ארה"ב. נראה שגם אם נציג רצון טוב ונוכח שאנו בבחינת נכס עבור סעודיה, ריאד הגיעה לתקרת הזכוכית במגעים מול ישראל, ותסרב להעביר את היחסים אל מעל לשולחן כל עוד נסרב להתקדם לקראת הסדר מדיני, שיכלול הכרה במדינה פלסטינית.

אצלנו, לעומת זאת, המגמה הפוכה; גוברת ההבנה שישראל לא תוכל לוותר על שוליים ביטחוניים נרחבים בכל הגזרות (הפלסטינית, הסורית והלבנונית) במציאות הנוכחית, ובמיוחד לנוכח הקולות השבים וקוראים, בעיקר מצד איראן, להשמיד את ישראל במתקפה רב-זירתית מוחצת.

מכאן שעל ישראל לפעול בהתאם לאינטרסים הביטחוניים שלה, בלי לתלות את מדיניותה בפריצת דרך מדינית עם ריאד: לסייע לסעודיה כאשר צעד זה משרת אינטרס משותף, כולל בטיפול כוחות מקומיים שמתנגדים לחות'ים; ובמקביל, לבנות באופן עצמאי את היכולות והשותפויות הדרושות לבלימת החות'ים ולערעור שלטונם בתימן.

מול חיזבאללה ישראל כבר הוכיחה שלאחר מיקוד מאמץ מתמשך היא מצליחה לבנות יכולות משמעותיות, שמאפשרות פעילות כירורגית שמוציאה את האויב משיווי משקל. גם המוסד גילה יכולות קרב משמעותיות מול הארגון השיעי, ולפי דיווחים סוכניו המקומיים הטמינו אמצעים שסייעו לחיסול נסראללה בספטמבר 2024. היכולות, קל להסיק, בהחלט קיימות.

פורסם בישראל היום, בתאריך 23 בספטמבר, 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.